

Дзвінскі ўзгорак

Кроч на свой родны,
дзвінскі ўзгорак,
каб глядзець у будучую сінь

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №6 (111)
КРАСАВІК 2020 ГОДА

COVID-19

ІХ НЯМА

У Віцебску яшчэ адна жанчына з каранавірусам памерла, але не з'явілася ні ў якіх зводках. Яе родныя звярнуліся ў СМІ.

54-гадовая работніца цэха фабрыкі «Чырвоны Кастрычнік» Галіна Шастоўская захварэла на пнеўманію 23 сакавіка і памерла 28 сакавіка, піша TUT.BY. 29 сакавіка доктар паведаміў яе дачцэ, што аналіз на каранавірус быў станоўчы. Таму жанчыну хавалі ў закрытай труне.

Аднак 31 сакавіка Мінздароўя абвясціла пра першую смерць ад каранавіруса — заслужанага артыста Беларусі Віктара Дашкевіча, які памёр у той жа дзень і пра смерць якога сям'я ў той жа ранак паведаміла ў СМІ. Пры гэтым Мінздароўя і іншыя прадстаўнікі ўладаў акцэнт зрабілі на тым, што гэта быў стары чалавек, абцяжараны хранічнымі хваробамі.

Пра смерць Галіны Шастоўскай афіцыйнай інфармацыі не было дагэтуль, і таму яе сям'я вырашыла расказаць яе гісторыю ў СМІ.

Шастоўская працавала на фабрыцы, якая з 14 сакавіка была закрытая на каранцін — імаверна, у сувязі з выяўленнем каранавіруса ў работнікаў.

Дачка жанчыны Ганна Салаўёва расказвае, што ні кашлю, ні якіх іншых сімптомаў у мамы не было. Турбаваў толькі павышаны ціск. З ім яна і пайшла ў паліклініку 23 сакавіка. Там разумны доктар адправіў жанчыну на флюараграфію. Высветлілася, што ў яе — пнеўманія правай верхняй долі лёгкага. Ёй далі накіраванне ў

супрацьтуберкулёзны дыспансер.

Як і ў выпадку з Віктарам і Святланай Дашкевічамі, там яе не паклалі, бо не было месцаў.

Яе перанакіравалі, як і іх парай дзён раней, у скурна-венералагічны дыспансер, перапрафіляваны пад размяшчэнне людзей з пнеўманіямі. Ён быў таксама перапоўнены. Шастоўская ляжала ў адной палаце з яшчэ шасцю пацыентамі.

У ноч на 25 сакавіка ў Галіны пачаўся кашаль, узніклі праблемы з дыханнем. А 26 сакавіка паставілі дыягназ — двухбаковая пнеўманія, яе перавезлі ў рэанімацыю. Вечарам 28 сакавіка з бальніцы патэлефанавалі і выказалі спачуванне.

На наступны дзень прыйшоў вынік тэсту на каранавірус — ён быў станоўчы, запэўнівае дачка.

У пасведчанні аб смерці, як і ў памерлага 30 сакавіка віцебскага акцёра Віктара Дашкевіча, стаіць код J18.9 («пнеўманія неўдакладная»).

«Я спытала ў моргу: «А што вы напішаце ў пасмяротным эпікрызе?» - «Тое, што і напісана: «пнеўманія неўдакладная». - «А то што станоўчы вынік на каранавірус — з гэтым як быць?» - «Нам ніякіх распараджэнняў на гэты конт не давалася». Я настойвала, каб у дакументы ўнеслі і звесткі пра вынік тэсту на COVID-19. У мяне спыталі: «Навошта вам

гэта?» — расказвае дачка.

Ганна кажа, што да гэтага часу не верыць у тое, што адбылося: «Мама згарэла літаральна за пяць дзён. У панядзелак сышла ў паліклініку на сваіх нагах, была ў добрым настроі, жартавала са мной. А ў суботу чалавека не стала!»

Калі жанчына так і не дачакалася, каб пра смерць яе мамы паведамілі, яна звярнулася на Тут.бай, які і апублікаваў гэтую гісторыю.

Чаму гэта важна? Па-першае, гэта пытанне праўды і павагі да памяці чалавека. Замоўчванне дыягназу памерлага ў дадзеным выпадку — гэта выкарыстанне яго ў цынічных палітычных мэтах паляпшэння статыстыкі. Па-другое, гэта пагроза жыццю і здароўю іншых людзей. Калі ахвяра каранавіруса не ўлічваецца як такая, не праводзіцца неабходнага назірання за колам яго кантактаў. Дачка Шастоўскай з абурэннем расказала, што ніхто яе не ізаляваў, сям'я сама ізалявалася, разумеючы небяспеку для іншых людзей.

У аналагічнай сітуацыі апынуліся сем'і 58-гадовай Таццяны Хузеевай і 47-гадовай медсястры Святланы Кісялёвай. Яны таксама памерлі ад пнеўманій і, першая дакладна, а другая — імаверна, бо няма ніякай інфармацыі, не трапілі ў статыстыку Мінздароўя. Трагедыя яшчэ і ў тым, што ў Кісялёвай засталася сіратаю 7-гадовая дачка.

«Наша Ніва»

АХВЯРЫ КАРОНАВІРУСУ

ЗГАРЭЎ ЗА ПЯЦЬ ДЗЁН

У Віцебску за няпоўны тыдзень ад пнеўманіі згарэў былы следчы па найважнейшых справах Віцебскай абласной пракуратуры, палкоўнік у адстаўцы, 58-гадовы Анатоль Высоцкі.

Былыя калегі расказалі «Нашай Ніве», што толькі ў панядзелак 30 сакавіка ён адкрыў бальнічны, а ўжо ў пятніцу, 3 красавіка, ім паведамілі пра заплававанае на нядзелю пахаванне.

У выніку публічнага развітання не будзе, бо прыйшоў пасмяротны аналіз на каранавірус — станоўчы...

Чытайце сайт

Віцебскага раёна:

<http://vicebskreg.by>

Гэтую інфармацыю «Нашай Ніве» пацвердзіла жонка памерлага.

«Узялі аналіз — ён пацвердзіўся. Гэта не хаваецца. Як сталі вядомыя вынікі — пазванілі з санэпідэманстанцыі.

Нам цяпер тэсты гэтыя зробіць: зараз прыедуць апрацаваць кватэру, тэсты — і на ізаляцыю.

Мы ж не маглі нават падумаць, што ў яго станоўчы вынік! І адкуль жа я ведаю, дзе ён мог заразіцца?

Мы ж не ездзілі нікуды, на месцы былі. Я на работу і з работы, ну ў краму зайду. Ён таксама ў краму мог зайсці, на рынак, на лецішча — усё. А так ён дома сядзеў, пенсіянер, нікуды не выходзіў, не ездзілі нікуды.

Пачыналася з тэмпературы, тры дні патэмпературы — 38. Ён сам звязваў гэта з прастудай, маўляў, быў на лецішчы, як ён казаў, дровы складаў, пратапіў, выбег на вуліцу — ну можа прадзёмула, прастыў ды прастыў... Падумаць не маглі, што ў нас можа быць нейкі каранавірус», — сказала «Нашай Ніве» жонка.

Са слоў жонкі, у палкоўніка Высоцкага была арытмія, ён быў сардэчнік.

Як вядома, каранавірусная інфекцыя дае ўскладненні ў форме пнеўманій. Асабліва цяжка яе пераносіць людзі старэйшага ўзросту, з хранічнымі захворваннямі. Па заразнасці каранавірус падобны да грыпу.

Сітуацыя ў Віцебску выклікала трывогу з другой паловы сакавіка, калі адтуль стала паступаць інфармацыя пра нязвыкла вялікую колькасць пнеўманій. Улады спачатку называлі гэта чуткамі і пагражалі пакараннямі за распаўсюджванне панікі.

«Наша Ніва»

ХВАРЭЮЦЬ ЛЕКАРЫ

У сеціве з'явілася інфармацыя, што ў Шумілінскай больніцы хварэюць 30% лекараў, але галоўны ўрач абвяргае інфармацыю.

6 красавіка ў сацыяльных сетках з'явіліся паведамленні пра тое, што Шумілінскую ЦРБ перапрафілявалі для лячэння хворых на каранавірус і ў тэрміновым парадку пачалі выпісваць тых, хто ляжаў з іншымі дыягназамі. Амаль адначасна з'явіліся допісы, у якіх паведамлялася, што лекары б'юць трывогу, бо засыцерагальныя сродкаў для бяспечнай працы не хапае.

Допіс ад імя намесніцы галоўнага ўрача Шумілінскай ЦРБ з'явіўся і ў групе Тэлеграм-каналу «Каранавірус-Віцебск. Дапамога лекарам, гораду, жыхарам».

Паведамлялася, што ў райбольніцы

адсутнічаюць сродкі індывідуальнай засычарогі, 30% шумілінскіх мэдыкаў шпіталізаваныя, а за дзень у больніцу паступіла больш за 50 асобаў з сімптомамі каранавіруса.

Але галоўны ўрач раённай больніцы Вольга Скарабагатая гэтую інфармацыю «Віцебскай вясьне» не пацвярджае:

«На афіцыйным сайце райвыканкаму такая інфармацыя не з'явілася. На сайце Міністэрства аховы здароўя такая інфармацыя не з'явілася. Калі нейкія патрэбныя тлумачэнні, то хто размяшчае гэтыя рэчы — зь ім і звязвайцеся. Мы сваю інфармацыю

разьмесьцім».

На пытаньне пра 30% хворых мэдыкаў заявіла:

«Пра гэта я буду размаўляць на паседжанні. Яна (аўтар паста — ВВ) будзе пісаць гэтыя пытанні зноў у сацыяльных сетках. Ёй не давалі інфармацыю пра 30 адсоткаў мэдработнікаў. Ніхто».

«Я цяпер занятая мэдычнымі пытаньнямі, а не сайтамі. Наколькі гэта адпавядае сапраўднасці, яна вам распаўдзе ў сваім інтэрв'ю ў хуткай будучыні», — дадала галоўны ўрач райбольніцы і паклала слухаўку.

На жаль, звязанца з намесніцай галоўнага ўрача мэдычнай установы нам не ўдалося.

Якаў Дрозд

COVID-19 В ДОКШИЦАХ

СЕМЕРО МЕРТВЫХ

Есть зараженные коронавирусом и в райисполкоме.

Продолжает поступать новая информация из Докшиц Витебской области. Ситуация очень тревожная, передает телеграмм-канал «Баста».

Сегодня в Докшицкую центральную районную больницу прибыли врачи из соседних районов, потому что просто не хватает рабочих рук. Есть зараженные среди медперсонала, в райисполкоме. Об этом сообщил

сотрудник больницы.

«Семеро мертвых - Каляго, Шкелко, Пилшта, Балашевич. Казаченок, Пашевич и из Минска кто-то. Скоро и врачи слягут - если не от коронавируса, то от истощения. Многие уже подхватили заразу. Сегодня привезли медиков из Минска и из Глубокого на подмогу, но этого недостаточно.

В городе уже почти ничего

не работало сегодня. Отдел по образованию закрыли - подтвержден коронавирус у одного из сотрудников. Есть зараженные в райисполкоме. Главврач умолял Коваленка [председатель райисполкома] закрыть город еще два дня назад, но тот только руками разводил. Теперь поздно уже», - рассказал «Басте» сотрудник Докшицкой центральной районной больницы.

«Баста»

ПРЫЎЛАДНЫ ЦІСК

ЗА ПРАЎДУ Ў ПРАКУРАТУРУ

Доктарка бальніцы хуткай меддапамогі Наталля Ларыёнава з Віцебска паведаміла, што 1 красавіка яе выклікалі ў пракуратуру вобласці — для дачы тлумачэнняў па публікацыі, якую яна размясціла ў сацыяльнай сетцы пра сітуацыю з каранавірусам у Віцебску. Доктар, нагадаем, заявіла, што сітуацыя «пачала выходзіць з-пад кантролю» і што лічбы па захворванні, якія Беларусь падае ў СААЗ, «абсалютна міфічныя».

— Я атрымала позву, у якой гаварылася, што 1 красавіка а 16 гадзіне мне належыць з'явіцца да намесніка начальніка пракуратуры вобласці для апытання ў рамках праверкі, што праводзіцца з нагоды майго допісу ў інтэрнэце, — паведаміла TUT.BY Наталля Ларыёнава. — Мне нават прывезлі туды і адвезлі. Размаўлялі вельмі ветліва, годна. У мяне пыталіся: ці мая гэта старонка ў сацыяльнай сетцы, ці я пісала гэты допіс? Мае паказанні запісалі на відэа

і пісьмова.

У доктара таксама, па яе словах, пацікавіліся, адкуль яна брала інфармацыю для сваёй публікацыі і на чым грунтуецца яе высновы пра сітуацыю з каранавірусам у Віцебску і краіне:

— Я сказала, што звесткі ўзяла з размоваў з калегамі-медыкамі, якія бачаць, што адбываецца, і абмяркоўваюць гэта паміж сабой. Таксама я скончыла медінстытут, дзе вывучаюць эпідэміялогію. Усе медыкі рэальна ацэньваюць

цяпер сітуацыю, але маўчаць — не ведаю чаму. У пракуратуры ў мяне спыталі, колькі чалавек хварэе. Я адказала, што дакладную колькасць не ведаю. Пацікавіліся і тым, хто хварэў з лекараў. Назвала іх пасады. Пад канец размовы спыталі, якія меры, па-мойму, трэба ўвесці. Я сказала: каранцін. І патлумачыла чаму.

А вось, што паведамілі БелТА ў абласной пракуратуры:

— Пры гэтым устаноўлена, што Наталля Ларыёнава па родзе сваёй дзейнасці з'яўляецца лекарам лабараторнай дыягностыкі і не мае доступу да інфармацыі, што накіроўваецца ў СААЗ. Больш за тое, не ўяўляе, хто і як гэта робіць. Таксама яна не валодае эпідэміялагічным становішчам як у цэлым па Беларусі, так і па паўночным рэгіёне.

БелТА

У СУДЗЕ

СУД У АНЛАЙН-РЭЖЫМЕ

8 красавіка Віцебскі абласны суд у анлайн-рэжыме разгледзеў скаргу старшыні Свабоднага прафсаюзу Беларускага Міхолы Шараха на пастанову Полацкага суду, які 2 сакавіка аштрафаваў яго на 405 рублёў за парушэнне заканадаўства аб масавых мерапрыемствах (арт. 23.34 КаАП). Скаргу разглядала судзьдзя Святлана Іванова праз Skype.

Дыстанцыйная форма судовага паседжання была абумоўлена неспрыяльнай сітуацыяй з распаўсюдам каранавірусу ў Віцебскай вобласці.

На падставе ч.1 арт. 23.34 КаАП Мікола Шарах быў аштрафаваны на 15 базавых велічынь (405 рублёў). Суд першай інстанцыі прызнаў яго вінаватым у тым, што 4 студзеня ён удзельнічаў у пікетаванні ля Сафійскага сабору ў Полацку.

З пастановай суду прафсаюзныя лідэры непагадзіўся. Палічыў, што яна парушае ягонае канстытуцыйнае права на выказванне меркавання. Прыцягненне да адказнасці Шарах палічыў неабгрунтаванымі незаконным.

У скарге прасіў адмяніць пастанову і спыніць справу.

Мікола Шарах спрабаваў давесці, што каля Сафійскага сабору сустракаўся з сябрам, а групавое фота ня лічыць пікетаваннем. На думку актывіста, гэта было найхутчэй стихійнае выказванне пазыцыі, бо пікет як такі мусіць быць запланаваны загадзя, а ён пра пікет ня ведаў і не плянаваў у ім удзельнічаць. Ля Сафійскага сабору мусіла адбыцца гістарычная лекцыя.

Шарах звярнуў увагу судзьдзі, што там знаходзіліся розныя групы людзей, адна зь якіх заклікала прыхільнікаў незалежнасці сфатаграфавання. Некаторыя грамадзяне трымалі ў руках

асобныя літары, якія разам склалі слова «Незалежнасць». Як сцвярджаў актывіст, было некалькі фотаздымкаў, таму ён лічыць, што гэта было звычайнае фатаграфаванне, а ніяк не пікетаванне.

«Так, я выказваў сваё меркаванне ў падтрымку незалежнасці, але я не лічу, што ўдзельнічаў у пікеце», — заявіў Мікола Шарах.

Разгляд справы доўжыўся 15 хвілін. У нейкі момант судзьдзя Святлана Іванова заўважыла, што разумее беларускую мову, і прапанавала Міколу карыстацца ёй, бо той часам з расейскай пераходзіў на беларускую. Слэдам за ім па-беларуску пачала гаварыць і судзьдзя.

Але гэтая акалічнасць аніяк не паўплывала на вынікі разгляду.

Судзьдзя Іванова пакінула пастанову бяз змянення, а скаргу без задавальнення. Сваё рашэнне яна абвясціла анлайн па-беларуску.

Ян Сведка

ПРАВА

СКЛАД НАЗІРАЛЬнай КАМІСІІ ПАД ЗАБАРОНАЙ

Упраўленне юстыцыі адмовілася назваць склад грамадзкай назіральнай камісіі.

Кіруючыся арт. 34 Канстытуцыі, праваабаронца Павал Левінаў звярнуўся ў Галоўнае ўпраўленне юстыцыі Віцебскага аблвыканкаму з просьбай даць яму поўную інфармацыю аб складзе і дзейнасці грамадзкай назіральнай камісіі.

Першая намесніца начальніка ўпраўлення юстыцыі Быкава адмовілася зрабіць гэта, спаслаўшыся на арт. 17 Закону «Аб інфармацыі», паводле якога «пэрсанальныя дадзеныя фізічнай асобы адносяцца да інфармацыі, распаўсюд і азнаямленне зь якой абмежаванае».

Між іншым, чыноўніца паведаміла, што ў склад

грамадзкай назіральнай камісіі ўваходзяць прадстаўнікі грамадскага аб'яднання «Віцебская асацыяцыя психалягаў», фізкультурна-спартовага аб'яднання «Энэргетык-Ворша», арганізацыі «Рускі культурны цэнтар «Русь», таварыства сяброўства «Полацка-Фрыдрыхскафэн», аб'яднання былых вязняў фашысцкіх канлягераў, Беларускага саюзу вэтэранаў вайны ў Аўганістане, Беларускага фонду міру, БРСМ ды іншых арганізацый.

На думку Паўла Левінава, утойванне пэрсанальных дадзеных аб складзе камісіі незаконнае. Бо, згодна з

заканадаўствам, «інфармацыя аб складзе абласной камісіі накіроўваецца ва ўпраўленне ўнутраных спраў і публікуецца ў сродках масавай інфармацыі».

Праваабаронца паведаміў «Віцебскай Вясне», што пасля таго як атрымаў адмову, зладзіў інтэрнэт-маніторынг і ўжо праз 4 гадзіны высветліў прозвішчы ўсіх сябраў камісіі (меркаваны спіс пакуль не публікуем).

Цяпер праваабаронца патрабуе ад ўпраўлення юстыцыі перагледзець склад абласной назіральнай камісіі і ўключыць у яе прадстаўнікоў незалежных грамадзкіх аб'яднанняў, у тым ліку праваабарончых і журналісцкіх арганізацый. Кваліфікаваных медыкаў і юрыстаў, а таксама экспертаў у галіне праваў чалавека.

«Віцебская Вясна»

ЗДАРЭННЕ

АВАРЫЯ ЛЯ ХОЦІНІЧАЎ

Беларус, які перавозіў 25 тон пальмавага алею фура вылецела ў кювет і перакулілася пад Віцебскам.

Здарэнне адбылося раніцай 2 красавіка. У службу выратавання паступіла паведамленне аб ДТЗ на трасе Р49 непадалёку ад вёскі Хоцінчы Віцебскага раёна. Калі да месца выкліку прыбылі падраздзяленні МНС, было ўстаноўлена, што адбылося перакульванне ў кювет седлавага цягача Volvo з цыстэрнай ў 22 тоны. У выніку здарэння адбыўся разліў перавозіцца пальмавага алею

на плошчы 25 квадратных метраў.

Кіроўца цягача у аварыі не пацярпеў і пакінуў транспартны сродак самастойна. У мэтах забеспячэння бяспекі ратавальнікі стварылі паветрана-пенную падушку.

Доктарку з Віцебска, якая заявіла, што сітуацыя з COVID-19 выходзіць з-пад кантролю, выклікалі ў пракуратуру

Ян Сведка

КУР'ЁЗЫ КАРОНАВІРУСУ

СИЛОВИКОВ НАЧАЛИ БЕРЕЧЬ?

Вот парадокс — в первых рядах учреждений, которые, по сути, ввели карантин, похоже, исполкомы и милиция. По крайней мере, в Слуцке.

Разумеется, после больницы и поликлиник. На этой неделе моя подруга побывала в районном отделении милиции. Была впечатлена: двери ей открыли только после того, как узнали цель визита, в дежурку пропустили в маске, сказали обработать руки антисептиком. Сотрудники были не только в масках, но и в защитных очках. Выходит, силовиков от коронавируса берегут больше, чем кассиров в продуктовом магазине.

Кстати, за последние две недели я не встретила в Слуцке ни одного патруля. Сотрудники, которые ранее ходили по двое-трое, словно испарились.

В райисполком теперь просто так не попадешь. Верхушка местной «вертикали» (председатель, его замы и начальники отделов) теперь ведет личные приемы граждан в формате прямых телефонных линий. А если вам надо попасть к специалисту — звоните по телефону на первом этаже и вызывайте.

Чinovники перешли в онлайн-режим и соблюдают предписанные ВОЗ дистанции. Если встречаются с посетителями, то только в масках. С одной стороны, все в соответствии с рекомендациями медиков. С другой — вразрез с «линией партии». Их «первый» маску не носит, как и его приближенные.

Парадоксальная получается ситуация: карантин (официально объявленного) нет, но он есть! Для госслужащих и силовиков, к примеру.

Еще карантин есть для школьников. Правда, ни в одной стране мира, кроме Беларуси, он не называется каникулами. Вероятно, потому что в IT-стране пока не смогли организовать обучение дистанционно. Вот и решили сделать подарок школьникам «с барского плеча». Ведь решение о продлении каникул на еще одну неделю принимало не министерство образования, а Администрация президента.

Карантин нет для всех остальных. Например, для детских садов, где даже выявление случаев COVID-19 не является основанием для их закрытия.

Карантина не было для тех, кто вернулся из-за границы. Людям просто рекомендовали сидеть дома 14 дней, но никто не проверял, соблюдают ли они режим самоизоляции. Никаких штрафов за его нарушение введено тоже не было.

Карантина нет в церквях. Их не закрывают перед Пасхой, и можете не сомневаться, люди придут святить булки и яйца. И большинство, как это часто бывает, пожилые.

Карантина нет, ведь глава государства переживает, что же мы будем «жрать». (хотя, как горько шутят многие вокруг, «умершие есть не попросят»). А бизнесу дали понять: доставляйте свои копилки и выживайте как можете.

И хотя карантин в стране нет, каждый день я встречаю в моем родном Слуцке все больше людей в масках и резиновых перчатках на улице. Они делают то, что и жители Вильнюса, Праги и других европейских городов, где носить маску в общественных местах обязательно.

Это происходит в Слуцке, где по состоянию на 10 апреля (по официальным данным) в районной больнице нет ни одного человека с подтвержденным диагнозом COVID-19. Пожалуй, это лучшая иллюстрация того, как народ доверяет власти.

«Салідарнасць»

АБ'ЯВА

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Дзвінскі ўзгорак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэдафануйце.

Калі парушаны вашы правы спажываца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты «Дзвінскі ўзгорак».

Наша газета стала размяшчацца на партале <http://kamunikat.org>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спамаваць яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

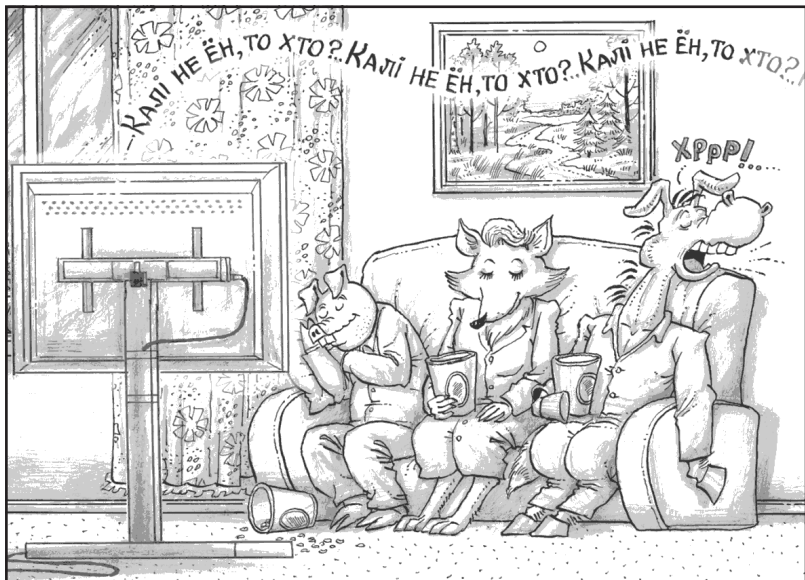

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

АДКРЫЦЦЁ ВЫДАТНАГА ЭКАНАМІСТА

Прапаганда — гэта як язда на ровары. Варта толькі перастаць круціць колы — і страта раўнавагі (стабільнасці) становіцца фактам, дадзеным веласіпедысту ў вельмі балючых адчуваннях.

У беларускім грамадстве існуе кансэнсус, што $2 \times 2 = 4$. Прынамсі, я быў у гэтым упэўнены да таго часу, пакуль на прасторах інтэрнэта выпадкова не наткнуўся на сайт тэлеканала «Беларусь 1».

Тэлевізар я не ўключаю ўжо шмат гадоў, а тут не ўтрымаўся. Выбарачна паспрабаваў паглядзець перадачы, якія прэтэндуюць называцца аналітычнымі. Не пашкадаваў.

Пачну з рэкламнага слога, размешчанага на галоўнай старонцы сайта тэлеканала, «які мае найбагацейшыя традыцыі і валодае самымі сучаснымі тэхналогіямі тэлевытворчасці»: «Галоўны тэлеканал краіны "Беларусь 1" — гэта: самая дакладная і аператыўная інфармацыя пра жыццё краіны, далёкае і блізкае замежжа».

Ну як тут было ўтрымацца! Дакладная і аператыўная інфармацыя заўсёды карысталася павышаным попытам у дзяржаве для народа. Ва ўмовах жа пандэміі, якая ахапіла ўвесь свет, каштоўнасць інфармацыі з такімі характарыстыкамі шматкроць павысілася.

Выпадкова абраў перадачу «Клуб рэдактараў» ад 13 сакавіка. Кампанія, якая брала ў ёй удзел, была не вялікая, але бардзо пажондна — пан

вядучы, два паны галоўныя рэдактары дзяржаўных СМІ і ў якасці спецыяльнага гасця — «выдатны эканаміст» (характарыстыка ад пана вядучага), доктар навук, загадчык кафедры адной з беларускіх ВНУ.

Абмяркоўваліся чатыры тэмы: каронавірус (як жа сёння без яго), нафта, доллар і чорны піяр. Натуральна, не абышлося без рашучай водпаведзі расійскай прэсе, якая рэгулярна гоніць хвалю наконт нахлебніцтва Беларусі. Далей дазволу сабе працытаваць невялікі фрагмент дыскусіі.

Пытанне выдатнаму эканамісту ад пана вядучага: «Дык корміць нас Расія, утрымлівае ці не ўтрымлівае?»

Выдатны эканаміст: «Дзяўцім, Беларусь раптам узяла (такога не будзе) і сышла ў НАТО, і Расіі давядзецца ствараць групоўку, каб процідзейнічаць НАТО ў 400–500 тысяч салдат. Дзе яны набяруць столькі людзей, дзе тэхнікі, і ў колькі гэта стане? Я думаю, на цане гэта абыдзецца ў гадавы ВУП Беларусі, не менш».

Сур'ёзныя пытанні, пагадзіцеся. Аднак перш, чым паспрабаваць знайсці на іх адказы, я вырашыў атрымаць

даведку — і патэлефанаваў сябру, спецыялісту па праблемах бяспекі, кіраўніку аналітычнага цэнтра Belarus Security Blog Андрэю Паротнікаву.

На думку эксперта, верхняя мяжа колькасці вайскоўцаў у Беларусі не перавышае 55 тысяч чалавек. Атрымліваецца, што эфектыўнасць аднаго беларускага абаронцы Радзімы амаль на парадак пераўзыходзіць эфектыўнасць расійскага...

Чым абумоўленая такая дыспропорцыя ў ратным ККД? На ўзроўні фармальнай логікі тут магчымыя два варыянты адказу: або гэта выклікана фантастычным прагрэсам беларускай арміі за апошнія гады, або поўнай дэградацыяй арміі расійскай.

Аленештампнепадказвае, што параўноўваць крутасць дзвюх армій Саюзнай дзяржавы — справа няўдзячная. Прычыну дыспропорцыі варта шукаць у «выдатным эканамісце», абцяжараным пачуццём адказнасці перад ідэалагічнай і іншымі вертыкалямі.

Пра ролю культурнага героя

«Веды, якія не змяняюць паводзінаў, бескарысныя», — сцвярджае ізраільскі гісторык Юваль Харары, кнігі якога разыходзяцца шматмільённымі накладамі. Канчатковая мэта прапаганды якраз — змяненне паводзінаў. Пры гэтым зусім не абавязкова пад паводзінамі разумець набор пэўных учынкаў. Хутчэй наадварот: у нашы дні правільныя паводзіны азначаюць поўную адмову ад любой-небудзь самастойнай актыўнасці.

Гэта на досвітку савецкай улады Ленін разважаў пра «жывую творчасць масаў». Правадыр сусветнага пралетарыату быў схільны падзяляць «асноўную памылку інтэлігенцыі», г. зн. веру ў здольнасць народа, калі яго вызваліць ад прыгнёту начальства і эксплуатацыйнага, самастойна наладзіць сваё жыццё. Канкрэтнае ўвасабленне гэтай ідэі палягала ў ідэалізацыі Саветаў.

Аднак правяду, калі сутыкнуўся з хаосам, спароджаным «трыумфальным шэсцем савецкай улады», быў вымушаны павярнуцца на 180 градусаў і заявіць, што «Саветы і дыктатура сумяшчальныя». Вынікам развароту і стала палітыка ваеннага камунізму.

Сталінская індустрыялізацыя запатрабавала максімальнай мабілізацыі энергіі масаў, але пад жорсткім кантролем «Ордэна мечаносцаў». Не выпадкова ў сацыялогіі савецкае грамадства прынята называць «грамадствам мабілізацыйнага тыпу». Перабудова падвяла рысу пад такім грамадствам. Таму не толькі беларускі, але практычна ўсе постсавецкія рэжымы (краіны Балтыі, зразумела, мы не лічым) спрабуюць сёння падтрымліваць стабільнасць некаштоэнергіі населенніцтва, а за кошт яго пасіўнасці.

Галоўная задача прапаганды пры гэтым зводзіцца да доказу адсутнасці адказу на пытанне: «Калі не ён, то хто?» Зразумела, што ў кожнай постсавецкай рэспубліцы знайшоўся свой «ён». У поўнай адпаведнасці з роляй культурнага героя ў міфалогіі, «ён» творча пераўтварае свет, лепіць яго з першабытнага (г.зн. постперабудовачнага) хаосу. Натуральна, з улікам нацыянальных асаблівасцяў канкрэтных рэспублік.

«Міф, — сцвярджае расійскі гісторык Уладзімір Булдакоў, — вырастае на глебе агульнага страху перад варажым асяроддзем». Не ўпэўнены, што «выдатны эканаміст» знаёмы з гэтым выказаннем, але тое і не трэба. Яго 400–500 тысяч расійскіх вайскоўцаў, неабходных для замены 55 тысяч беларускіх вайскоўцаў — тыповы прыклад канстрування варажага акружэння. На фоне такой арыфметыкі любыя размовы пра нахлебніцтва выглядаюць недарэчнымі.

Ад атамнага стагоддзя да інфармацыйнага

Аднак працягну цытаваць Харары: «Веды, якія змяняюць паводзіны, хутка губляюць

актуальнасць». Гэтая азбучная ісціна знаёмая кожнаму прапагандысту нават і без падказкі ізраільскага гісторыка. Прапаганда — гэта як язда на ровары. Варта толькі перастаць круціць колы — і страта раўнавагі (стабільнасці) становіцца фактам, дадзеным веласіпедысту ў вельмі балючых адчуваннях.

Паўзы прапагандзе супрацьпаказаныя не толькі таму, што, парушаючы законы прыроды, яе колы здольныя круціцца паводле прынцыпу Perpetuum Mobile. Не, з законамі прыроды ўсё ў парадку. Бесперапыннасць жа руху забяспечваецца за кошт бюджэтных сродкаў, г. зн. сродкаў, якія канфіскуюцца «дзяржавай для народа» з кішэняў гэтага самага народа. А займацца гэтым не стамляецца кожная дзяржава.

Дваццаце стагоддзе было прынята называць «атамным», дваццаць першае — інфармацыйным. Адпаведна, і перамога ў супрацьстаянні паміж фізікамі і лірыкамі пачала схіляцца на карысць лірыкаў. «Аналагічна капіталізму і камунізму, — тлумачыць Харары, — дэмакратыі і дыктатуры з'яўляюцца па сутнасці канкуруючымі механізмамі збору і аналізу інфармацыі. Дыктатарскія рэжымы выкарыстоўваюць цэнтралізаваныя метады, а дэмакратыі аддаюць перавагу размеркавальным. У апошнія дзесяцігоддзі дэмакратыі вырваліся наперад, таму што ва ўнікальных умовах канца ХХ стагоддзя размеркавальная працоўка даных аказалася эфектыўнейшай».

У мінулым, аднак, больш дзейснай была цэнтралізаваная. Прыкладаў гэтаму ў гісторыі мноства. У прыватнасці, таму была зруйнаваная Рымская Рэспубліка і ўлада перайшла ад сената ў рукі імператара-аўтакрата.

Аналагічны пераход мы мелі магчымасць назіраць у Беларусі ў 1994 годзе...

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
«Новы Час»

COVID-19

«ИСХОДИТЕ ИЗ ТОГО, ЧТО ЛЮБАЯ ПРОСТУДА... —
КОРОНАВИРУС»

Павел Васюкевич, который сегодня работает в Германии анестезиологом-реаниматологом, объяснил, что не так с белорусской статистикой, из-за чего сейчас так важен карантин и почему не поможет закупка даже большого количества аппаратов ИВЛ.

Уроженец Минска Павел Васюкевич записал видеообращение к белорусам, потому что, по его словам, не может спокойно смотреть на то, что сейчас происходит на родине.

— Считаю, что та ситуация, которая сложилась в Беларуси в противопоставление всему остальному миру, не совсем в порядке, — отмечает врач в беседе с журналистами

«Салідарнасці»...

«Почему в Беларуси не вводятся карантинные меры? По незнанию или по злему умыслу?»

Врач возмущен тем, что в Беларуси по примеру других стран не вводят карантин. И объясняет, почему это нужно.

— В чем проблема этой инфекции? Все мы болели гриппом, любой другой простудой и все было окей. Но

против всех простуд, которые циркулируют регулярно, у нас есть групповой иммунитет. Вы переболели одним штаммом гриппа — у вас выработался пожизненный иммунитет. Переболели другим — уже два. Та же беда и с коронавирусом, что, переболев им, приобретается иммунитет — пожизненный или нет — вопрос еще открыт.

Сегодня коронавирус — это та инфекция, против которой нет группового иммунитета.

— Это значит, что любой заразившийся болеет — тяжело, легко, без осложнений, или нет. Но если

человек, который является уже носителем вируса идет дальше, посещает кафе, футбольные матчи, которые идут только в Беларуси, идет кататься на лед, играть в хоккей, он разносит эту заразу, — поясняет Павел Васюкевич. — Этот вирус способен заразить любого, кто им еще не переболел. А так как на сегодня на земном шаре вирусом заразились лишь 700 тысяч из 7 миллиардов, значит, заразиться может еще очень много людей. Нет тупика, нет человека, на котором эта цепь прервется.

Врач объясняет, что

карантинные меры нужны именно для того, чтобы не заболеть всем сразу одновременно.

— Система здравоохранения не резиновая. Она не способна переварить большое количество заболевших одновременно, — поясняет врач. — Речь идет даже не о тысячах. Сто тяжелых больных — это достаточно внушительная цифра. В этом и есть смысл — уменьшить количество больных на конкретный момент времени, растянуть эту эпидемию на дольше, чтобы система

(працяг на стар. 4)

COVID-19

(пачатак на стар. №3)

здравоохранения могла переварить то количество больных, которое поступает — с чем сейчас не справляется Италия и Испания.

Поэтому страны и вводят карантинные меры. Где-то менее жесткие, ограничившись лишь закрытием общественных мест, где-то более жесткие, когда запрещено передвигаться по городу.

— Беларусь является грустным исключением, кто не ввел практически никаких ограничительных мер. По какой причине? По незнанию или по злему умыслу, не знаю. Но я вас прошу проявить сознательность, — призывает врач...

«Это не значит, что надо нажраться, выпить 100 грамм, пойти в сауну и сесть на трактор»

Павел Васюкевич предлагает исходить из того, что любая простуда должна быть сейчас расценена как коронавирус. Не потому, что это обязательно COVID-19, а для противоэпидемиологических мероприятий.

Врач дал советы, что каждый может сделать для себя, если у него появились симптомы простуды.

— Я предлагаю исходить из того, что любая простуда, которая у вас сейчас появилась — это коронавирус, — поясняет он. — Да и коронавирус — это заболевание в большинстве своем не смертельное, излечимое, и многие

не заметят, что им переболели. Если у вас появились какие-либо симптомы простуды, температура 37, першит в горле, насморк — оставайтесь дома. Организм здорового человека, если ему создать минимально оптимальные условия, справится сам.

Однако врач в беседе с журналистами «Салідарнасці» подчеркивает, что речь именно о легком течении болезни у здоровых людей и людей с хорошо контролируемым медикаментозно хроническими заболеваниями в стадии ремиссии.

При этом отмечает: не все правильно понимают, что значит создать оптимальные условия для выздоровления.

— Это не значит, что надо нажраться, выпить 100 грамм, пойти в сауну и сесть на трактор. Это все прекрасно, когда вы здоровы. Когда же организм болеет — это только навредит. Баней вы обезвоживаете организм, сбиваете терморегуляцию, то же самое с обтиранием, с контрастным душем — это не работает. Во время заболевания забудьте о мерах закаливания — это поздно.

Первое и главное, что надо сделать, в этом случае — это оставаться дома. «Если вы выйдете из дома, то вы заразите следующего человека, — отмечает врач.

«Идти в больницу с температурой

37 — это преступление»

Доктор также не советует идти в поликлинику, если симптомы болезни легкие. При этом он призывает остаться дома, при необходимости попытаться получить больничный по телефону, а работодателям позволить человеку не приходиться с температурой 37, не требовать лишних документов.

— Не нагружайте поликлинику. Потраченное на вас время врачи могли бы потратить на человека, который задыхается, которому нужно действительно экстренно оказать медицинскую помощь. Вы сами себе можете помочь больше, чем система здравоохранения, которая может начать захлебываться от больных.

При легком течении болезни врач советует сначала попытаться справиться с ситуацией самостоятельно. И если не получится, тогда обращаться к медикам...

Что делать, если вы заболели и остаетесь дома. Советы врача

Проветривайте и увлажняйте воздух. Температура должна быть приближена к 20 градусам.

Максимально ограничьте контакт с домашними. Если вы заболели, именно вы должны носить маску.

Много пейте (этот пункт не касается людей с почечной и сердечной недостаточностью и хроническими заболеваниями). Сухой язык, сухие

покровы кожи свидетельствуют, что у вас нарушен питьевой режим.

Контролируйте также мочеиспускание. Если моча темного цвета — значит, питьевой режим нарушен и надо больше пить.

Ешьте пищу с легко усваиваемыми углеводами (например, каши). Если нет аппетита, тогда пейте сладкие напитки (морсы, компоты, сладкие чаи) — именно глюкоза является источником энергии. Похудение оставьте на потом.

Не лежите, даже если вам сложно передвигаться. При движении вы стимулируете отхаркивание мокроты и очищаете дыхательные пути от скопившейся там слизи. Это важно, так как грозным осложнением коронавируса является пневмония.

Контролируйте температуру, частоту дыхания, сердечных сокращений, артериальное давление.

Сбивайте температуру жаропонижающими препаратами в стандартной дозировке. Помните, лекарств от коронавируса нет! Если температура не снижается, проконтролируйте свой питьевой режим — в обезвоженном организме препарат не будет работать. Если же с питьевым режимом все хорошо, а температура не снижается — это уже повод обратиться к врачу...

(скарочана)

gazetaby.com

КОРОНАВИРУС НАСТУПАЕТ. ЛУКАШЕНКО ЗАПАЗДЫВАЕТ?

Эксперты: чем раньше предпринять более широкие меры противодействия эпидемии, тем больше жизней белорусов можно сохранить... Уже 13 жертв забрал коронавирус в Беларуси. А общее число инфицированных, по официальным данным на 6 апреля, достигло 700. Белорусскому руководству явно пора менять тон. А главное, по мнению многих (и не только обывателей, но и экспертов) — более решительно действовать.

«305 человек [зараженных коронавирусом] по всей стране — это мизер!» — заявлял Александр Лукашенко в минувшую пятницу. Он также возмутился, что «шумиху подняли по поводу четверых умерших». Причем официальный лидер в последних выступлениях обрисовывал дело так, будто едва ли не сами умершие виноваты в собственной кончине: кто-то зря ходил по улице, кто-то много весил, да и вообще — возраст, что вы хотите...

Но цифры угрожающе растут, и бросаться словами типа «мизер» главе «государства для народа» чем дальше, тем рискованнее.

Президент терпит пиаровское поражение

Сегодня президент не отметил никакими публичными заявлениями на тему вируса. Будет интересно проследить за эволюцией его риторики. Под влиянием медицинской статистики и общественного резонанса наверху, вероятно, идет некий процесс осмысления грозной реальности и возможной плачевной перспективы.

Даже если брать чисто пиаровский аспект, то продолжать бравоировать, твердить о мировом психозе и раздавать сомнительные профилактические советы в духе «баня, водка, гармонь и лосось» означает все больше раздражать уже всерьез испугавшееся общество. Причем замечаниями, что у жертв COVID-19 были букет болезней, излишний вес, изрядный возраст, Лукашенко задевает свой ядерный электорат.

При том что режим авторитарный,

некая обратная связь все же работает. Наверху наверняка изучают социологические данные, доклады спецслужб о настроениях, в конце концов, мониторят независимые СМИ и соцсети.

Социология — взять свежее исследование SATIO — показывает, что большинство населения выступает за более жесткие меры противодействия вирусу. Родственники умерших от COVID-19, задетые замалчиванием, полуправдой, сами выходят на прессу, афишируют истории жертв пандемии. А по социальным сетям прокатился сатирический флешмоб: белорусы стали писать якобы от имени президента уничижительные некрологи о самих себе. В духе: никчемный человечиска, не так жил, сам виноват, что склеил лапы.

Все это говорит о том, что официальный лидер, избравший задиристо-высокомерную тональность по отношению к пандемии и людям, терпит жестокое пиаровское поражение.

Аналитик: власти Беларуси рисуют ложную дилемму

Лукашенко и его подчиненные не скрывают, что, взяв на вооружение в условиях пандемии принцип «торопись медленно», пекутся об интересах производства. Мол, как ты будешь доить коров на удаленке.

Но представление, что у белорусских властей лишь два варианта действий — «либо актуальный набор мер, либо широкий карантин с остановкой всего и вся — это ложная дилемма», заявил в комментарии для Naviny. by директор аналитического центра

EAST (Варшава) Андрей Елисеев.

По его словам, есть различные меры, которые наносят минимальный ущерб экономике и при этом позволяют сократить число межчеловеческих контактов и таким образом замедлить распространение эпидемии. «Это просто отказ от массовых мероприятий, своевременное закрытие учебных заведений, дополнительные меры социального дистанцирования людей», — пояснил аналитик.

На днях он опубликовал доклад «Коронавирусная эпидемия: сценарии последствий для Беларуси». В нем отмечается, что в отличие от большинства стран, избравших жесткие меры противодействия пандемии, Сингапур и Южная Корея, как и Беларусь, избрали стратегию быстрой изоляции заболевших, а также отслеживания контактов заболевших и наблюдения за ними.

Но при этом Сингапур и Южная Корея более эффективно диагностируют случаи коронавирусной инфекции и отслеживают контакты заболевших, применяют более эффективную систему изоляции, активно используют новейшие технологии и т.д. Наконец, там намного выше уровень доверия властям, чему способствует хорошее информирование общественности о развитии ситуации с COVID-19.

К слову, уже после выхода доклада Сингапур ужесточил меры борьбы с вирусом...

COVID-19 может сильно подмочить президентскую репутацию

С одной стороны, не собрала «пятая колонна» подписи — ну и черт с ней, властям только облегчение. С другой стороны, имитировать выборы в компании с парой откровенно картонных персонажей для Лукашенко как-то совсем уж несолидно.

Главное же — как будет развиваться ситуация с COVID-19. Если по мрачному

варианту, то бессменный президент с его подходом в духе «весь мир свихнулся, одни мы умные» рискует сильно упасть в глазах электората. Да, под предлогом пандемии можно развязать руки силовикам, жестче пресекать в зародыше протесты, но это не укрепит авторитет Лукашенко ни в глазах белорусов, ни в глазах Запада. А ведь границы рано или поздно снова откроются и вообще понадобится западная помощь — и в противостоянии с Россией, и в ликвидации последствий кризиса.

А может, станет так худо, что наверху решат вообще перенести кампанию?

«Власти пока не видят оснований для переноса президентских выборов в принципе, потому что хотят решать проблемы по мере их поступления. До сих пор ситуация с эпидемией воспринималась как нечто не очень опасное», — заявил в комментарии для Naviny.by политический обозреватель Павлюк Быковский.

По его словам, сейчас «понимание опасности, скорее всего, появляется». Вместе с тем «если вводить какие-то специальные режимы, карантин, то ущерб, который будет наноситься бизнесу, людям, нужно будет как-то оплачивать», отмечает аналитик.

«Эти обязательства государство брать на себя не спешит. В этой ситуации вопрос с президентскими выборами, скорее всего, будет решаться в самый последний момент. А сейчас, скорее всего, решают, стоит ли проводить парад», — считает Быковский.

Да, вопрос о параде 9 мая сейчас, если хотите, становится для белорусского руководства таким тестом на политическую адекватность. Пока подготовка к мероприятию, которое может стать колоссальным расходом заразы, продолжается.

(скарочана)

Александр Класковский «БЕЛАПАН»